

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

7. Vtrùm facultatem habens legendi libros hæreticos, possit illos ex curiositate legere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

nem libri hæretici excommunicationem incurrat. Sed hoc satis durum apparet, ac proinde tenendum non cum prima sententia quæ est Sanchez, nec cum hæc ultimâ, sed cum mediâ, videl. quod is qui alterum inducit ad legendum librum hæreticum ut ipse audiat, incidat in præfatam censuram, non verò qui non induxit.

ARTICULUS VII.

Virum facultatem habens legendi libros hæreticos, possit illos ex solâ curiositate legere.

TOta difficultas procedit ex formâ talis facultatis, in quâ semper inseritur quod detur ad salutem animarum, & ad effectum hereses & errores redarguendi & confutandi. Quæ verba videntur inferre hanc restrictionem, videl. quòd illa facultas ad hoc solùm detur. Ex quo videtur sequi, quòd si quis aliter utatur dictâ facultate, illâ aburatur; & consequenter non poterit ullum patrocinium habere ex illa facultate. Sicut si quis famulo suo concederet licentiam administrandi aliqua bona sua, ad effectum tamen succurrendi pauperibus, si iste famulus non sequeretur intentionem Domini

Domini sui, sed bona illa dilapidaret, & tantum impenderet gulositati suæ; ad restitutionem sine dubio teneretur, aut faciendam suo Domino, aut saltem pauperibus, Idem videtur esse in casu quæsitæ nostræ; si quis uteretur facultate legendi libros hæreticos, non ad effectum confutandi hæreses qui à Pontifice intenditur, & in Bullâ exprimitur, sed pro suâ curiositate, aut ob elegantiam styli aut historiarum quæ illis libris inseruntur

Dico tamen 1. peccaret graviter qui uteretur passim facultate legendi libros hæreticos; ex solâ curiositate. Et illam solam intenderet.

Prob. 1. Subditus debet quantum potest conformare se intentioni seu fini intento à legislatore, ergo multò magis habens dispensationem intentioni dispensantis. Ant. Prob. quia vita legis est finis ejus: lex enim quodammodo medium est ad illum finem habendum, quem legislator debet intendere; unde sicut perversè ageret qui medium ad aliquid bonum finem directum, inde averteret ad alium finem, qui non habet veram aliquam bonitatem, ita qui usum legis avertit à bono communi quod à lege respicitur: Primâ autem consequentia probatur, tum quia nomen dispensandi hoc videtur significare, tum etiam quia dispensatio in hoc consistit, quòd sit exemptio à lege communi, propter aliquod speciale bonum. Peccat igitur non utens facultate

K

tate

tate suâ ad intentionem dispensantis. Quod tamen non sic debet intelligi quod in omni usu talis facultatis, sic debeat intendere, sed quod præcipuus scopus sit confutatio errorum, licet interdum solâ curiositate feratur, sic enim erit veniale tantum, sicut omnis vana curiositas est.

Dico 2. Non incurreret censuram, qui tantum intenderet curiositatem in legendis libris hæreticis.

Prob. Quando legislator aut dispensator sic includit in sua dispensatione finem à se intentum, ut sine tali intentione totum irritum esset, hoc in Bulla ipsa exprimitur, hac vel simili limitatione, *Aliàs non. Secus totum erit irritum & inane.* Hoc autem non fit in forma quâ datur facultas legendi libros prohibitos.

2. Ille finis qui exprimitur, videlicet ad effectum confutationis hæresis; non est finis intrinsecus dispensationis seu bullæ dispensative, sed tantum extrinsecus, defectu cuius actio non redditur nulla seu irrita, finis autem proximus, sive finis operis est eximere personam à communi lege, quæ intentio requiritur, & in Bulla exprimitur: alius autem finis extrinsecus potius est ad rectum usum facultatis seu dispensationis quàm ad ipsam facultatem seu dispensationem; ac proinde licet peccet qui male utitur hac facultate sibi traditâ, quia tamen valide utitur non incurrit censuram Bullæ
Cens.

Et
prim
facult
A
tem e
respi
vanda
rebus
bros
versio
ticor

Qual
h

C
n
neat, f
ne suo
ut bib
ut hæ
non h
intellig
sunt, q
fis, ut
præter

Et sic patet ad 1. quòd illa verba cum exprimant finem extrinsecum, non restringunt facultatem, sed dirigunt usum facultatis.

Ad exemplum de famulo, Resp. disparitatem esse in ipso opere: eleemosyna enim per se respicit pauperes, pro quorum necessitate levanda expressè datur, ac proinde invalidè aliis rebus impenditur, Facultas autem legendi libros prohibitos non involvit intrinsecè conversionem, aut confutationem errorum hæreticorum.

ARTICULUS VIII.

Qualis retentio librorum hæreticorum prohibeatur in Bulla Cœna Domini.

Certum est incurri censuram Bullæ Cœnæ, si quis hæreticorum libros retineat, sive apud se sive apud alios; sive nomine suo, sive alieno; sive ut ipse legat, sive ut bibliothecam suam exornet. Licet etiam ut hæreticorum errores confutet, quando non habet licentiam. Tametsi retinens non intelligat idioma, quo tales libri conscripti sunt, quia finis prohibitionis est odium hæreticorum, ut facilius ipsorum libri exterminentur, præterquam quod faciliè venire possent ad manus